

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií



Teze k bakalářské práci

Využití virtuální měny bitcoin pro internetové obchody

Vypracoval: Jáchym Pivoňka

Vedoucí: Ing. Pavel Hrdlička, Ph.D.

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Tato bakalářská práce nesoucí název Využití virtuální měny bitcoin pro internetové obchody se skládá ze dvou částí. První částí je část teoretická, která je nejprve zaměřena na vysvětlení pojmu měna, peníze a jejich vývoj. Následně práce plynule přechází k přiblížení pojmu virtuální měna a charakterizování určitých vlastností, které měna bitcoin s sebou nese. Těmito vlastnostmi může být deflační charakter měny, kolísavý kurz nebo legislativní stránka této měny.

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na kvalitativní výzkum českých internetových obchodů, které umožňují zákazníkům platbu ve virtuální měně bitcoin. Zkoumání je zaměřeno na výhody, které se obchodníkům nabízejí v porovnání s běžně přijímanými měnami a rizika při akceptaci bitcoin, s kterými musí počítat. Dále je výzkum zaměřen na zjištění nákladovosti a metod při směně CZK na bitcoin a naopak.

Zásadním cílem práce je zjištění, zda se českým internetovým obchodníkům vyplatí tuto měnu akceptovat v porovnání s běžnými měnami a jaká jim při tom vznikají rizika.

Klíčová slova

Peníze, měna, virtuální, bitcoin, kolísavost, náklady, směna, výhody, rizika, internetový obchod.

Cíl práce a metodika

Cílem této práce je identifikovat výhody a rizika, která jsou spojena s přijímáním bitcoinu v českých internetových obchodech. Jedním z dílčích cílů je určení postoje české legislativy k virtuálním měnám a z toho plynoucí regulace. Dalším cílem této práce je identifikování nákladovosti na směnu bitcoinu na CZK pro české internetové obchody a metod směň virtuální měny, které jsou obchodníkům, kteří akceptují bitcoin, k dispozici.

V práci bude pomocí odborné literatury a článků sestavena teoretická část této bakalářské práce. Po vypracování všech bodů této části bude vypracována část praktická, která se bude opírat o kvalitativní výzkum vedený dotazníkovou formou. Toto zkoumání bude podrobně rozebírat vnímané výhody a rizika dotázaných českých internetových podnikatelů, kteří budou mít volnost své vlastní odpovědi. Další součástí kvalitativního zkoumání bude analýza nákladovosti na transakce a integraci bitcoinu v elektronickém

obchodě. Součástí bakalářské práce bude určit nabízející se metody směny pro e – shopy a nákladovost směny na CZK. Šetření bude také určovat, zda se vyplatí tuto měnu podnikateli akceptovat. Další částí práce bude snaha uchytit virtuální měny po legislativní stránce, která však v této době není v daném směru příliš ukotvena. Z tohoto důvodu půjde spíše o formulování dosavadního postoje státních orgánů k virtuálním měnám.

Úvod

Virtuální měny, které ještě před pár lety byly takřka nemyslitelné, zažívají v dnešním internetovém světě svůj rozmach. Díky rozšíření internetové sítě se počítačovým, síťovým uživatelům nabízí nespočet nových možností. K jedné z nich patří bezesporu také využívání virtuálních měn, které se stávají stále rozšířenějšími a využívanějšími jak ze strany nakupujících, tak ze strany prodávajících. V současnosti se objevuje spousta druhů těchto platidel. Avšak nejznámějším a nejrozšířenějším je právě bitcoin, který svými vlastnostmi pohltil masu lidí, kteří se o něj začali zajímat a využívat ho.

Bitcoin jsou virtuální peníze, které kolují po celém světě pomocí internetové sítě a přináší uživatelům vlastnosti, na které nikdo v době inflačních měn neměl ani pomyšlení. Díky těmto skutečnostem se vzdálenosti mezi uživateli přibližují, ale zároveň je vše anonymnější. Transakce v bitcoinu jsou tak rychlé, že uživatel nemusí v podstatě na peníze čekat. Tato měna se objevila v roce 2009, kdy nikdo s tímto jevem nepočítal. Avšak virtuální měna se stala do této doby natolik populární a její cena vyšplhala do neuvěřitelných částek, že některé státy musely zaujmout určitá legislativní stanoviska k uchopení bitcoin. Ve většině zemí však stále není možné virtuální měny obecně, právně kamkoliv zařadit. Tak tomu je i v České republice.

Závěr

Cílem této práce je identifikovat výhody a rizika, která jsou spojena s přijímáním bitcoinu v českých internetových obchodech. Jedním z dílčích cílů je určení postoje české legislativy k virtuálním měnám a z toho plynoucí regulace. Dalším cílem této práce je identifikování nákladovosti na směnu bitcoinu na CZK pro české internetové obchody a metod směn virtuální měny, které jsou obchodníkům, kteří akceptují bitcoin, k dispozici.

Bitcoin je virtuální měna, která byla v roce 2009 vytvořena programátorem nebo skupinou programátorů nesoucí název Satoshi Nakamoto. Bitcoinový systém funguje

pomocí internetové sítě na principu peer to peer, kdy uživatelé vyřizují platby přímo mezi sebou. Bitcoin umožňuje jeho uživatelům provádět rychlé a levné transakce bez třetí strany. Ta je pro fungování tohoto systému nepotřebná.

Díky prováděnému dotazníkovému šetření je možné pozorovat jednotlivé výhody a jejich vnímání podnikateli. Mezi nejvíce hodnocené výhody, které akceptování bitcoinu přináší do jednotlivých internetových obchodů, patří odlišení se od konkurence pomocí moderního platebního systému. Bitcoin přináší podnikatelům zajímavou marketingovou možnost, skrze kterou je možné propagovat daný internetový obchod. Velice pozitivně je také ze strany provozovatelů internetových obchodů vnímána výhoda přilákání bitcoinové komunity do daného e – shopu. Značnou roli v oblasti výhod bitcoinu hraje také samotná rychlost plateb a s tím spojená nákladovost na transakce v bitcoinové síti. Výše poplatků se odvozuje od velikosti objemu transakce. Podle dotázaných podnikatelů je také důležitou výhodou bitcoinového systému jeho decentralizace. Nevystupuje zde žádná třetí strana jako vláda nebo Česká národní banka, která by ovlivňovala tok peněz či jiné skutečnosti.

Při zkoumání rizik byl prvotním poznatkem rozdíl v množství volených rizik a výhod. To ukazuje na převahu výhod nad riziky při akceptaci bitcoinu v internetovém obchodě. Nejvíce obávaným rizikem ze strany provozovatelů e – shopů je skutečnost kolísavého kurzu bitcoinu. Je nutno podotknout, že k zabránění tomuto riziku slouží speciální bitcoinové platební systémy, které mnoho z dotázaných ve svém obchodě využívá. Dalším rizikem, které už však není vnímáno tak silně jako předchozí, je obava z přístupu české legislativy. Bitcoin není kvůli jeho decentralizaci možné zcela zakázat. Proto se do budoucnosti dá počítat s určitou regulací, která bude státními orgány vydána. Zbývajícím rizikům, kterými jsou riziko ztráty a odcizení, nepřipisují respondenti značnou důležitost.

V současnosti nejsou virtuální měny obecně jakkoliv obsaženy v zákonech České republiky. Byla vydána pouze upozornění pro občany Českou národní bankou o obchodování s těmito měnami. Tato skutečnost však nevylučuje příjmy v bitcoinech z povinnosti danění. Tyto zisky spadají do ostatních příjmů podle zákona o dani z příjmu, a tak je nutné odvádět i z virtuálních zisků daň.

Nákladovost bitcoinu na prováděné transakce je v porovnání s nákladovostí klasických platebních systémů, které v České republice působí, výhodnější. Dokonce je možné, díky systému BitPay, přijímat platby od zákazníků zcela očištěné od poplatků. Ale i ostatní bitcoinové systémy jsou spojeny s nižší nákladovostí na transakce

v porovnání se systémy GoPay, PayU a PaySec. Náklady na integraci bitcoinových systémů a klasických platebních systémů jsou nulové. Při vzniku nákladu na integraci se většinou jedná o placenou práci odborníka, který systém v internetovém obchodě zprovozní. Při tomto postupu se jedná o výdaje do 5 000 Kč.

Nákladovost na směnu bitcoinu na státem uznávanou měnu se liší podle místa, kde ji obchodník provádí. Provozovatelé internetových obchodů, kteří směňují bitcoinu na burze, zaplatí určité procento z měněné částky podle měsíčního obrátu na dané burze. Při obrátu na burze Bitstamp do 500 000 Kč za měsíc zaplatí obchodník 0,25 % za každou transakci. Na české burze je to při stejném obrátu 0,3 %. Směnění bitcoinu na uznávanou měnu pomocí určitého platebního systému je buď zdarma, nebo obsaženo v celkovém poplatku. Tyto systémy mění bitcoiny přímo na určité burze.

Obchodníkům, kteří akceptují bitcoin, se nabízí mnoho způsobů, jak bitcoin směnit na českou korunu. Těmi jsou burzovní způsob, pomocí systému integrovaného v internetovém obchodě nebo nejdražší způsob pomocí směnárny, kde není nutná registrace a vše probíhá velice rychle.

Vybraná použitá literatura

1. SOUKUP, Jindřich. *Makroekonomie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2010, 518 s. ISBN 978-80-7261-219-2.
2. REVENDA, Zbyněk. *Peníze a zlato*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2010, 256 s. ISBN 978-80-7261-214-7.
3. ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.
4. JÍLEK, Josef a Petr TEPLÝ. *Finance v globální ekonomice II: Měnová a kurzová politika*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 557 s. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-4516-9.
5. FILLER, Karel. Btctip. Jak na bitcoin krok za krokem. Dostupný z WWW: <<http://btc.btctip.cz/jak-na-bitcoiny-krok-za-krokem-ebook-zdarma/>>.
6. ČINKOVÁ, Martina. *Zákonyvkapse. Bitcoiny: právní nálada u nás i ve světě*. Poslední revize 20. 12. 2013. Dostupný z WWW:

<<http://zakonyvkapse.cz/bitcoiny-z-pohledu-prava-ceske-urady-a-instituce-stale-mlci>>.

7. ČNB. Obchodování s bitcoiny. Poslední revize 10. 12. 2014. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/faq/obchodovani_s_bitcoiny.pdf>.